

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 162/22

Λουξεμβούργο, 28 Σεπτεμβρίου 2022

Απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην υπόθεση T-174/21 | Agrofert κατά Κοινοβουλίου

Είναι έγκυρη η απόφαση του Κοινοβουλίου να μην παράσχει πρόσβαση σε δύο έγγραφα σχετικά με την έρευνα που διεξάγεται σε βάρος του Andrej Babiš, πρώην πρωθυπουργού της Τσεχικής Δημοκρατίας, για κατάχρηση ευρωπαϊκών κονδυλίων και ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει, αφενός, ότι η εταιρία Agrofert δεν διαθέτει πλέον έννομο συμφέρον στρεφόμενη κατά της απόφασης να μην της παρασχεθεί πρόσβαση σε σχετική έκθεση που έχει καταρτίσει η Επιτροπή και, αφετέρου, απορρίπτει την προσφυγή της εταιρίας αυτής κατά της απόφασης να μην της παρασχεθεί πρόσβαση σε επιστολή της Επιτροπής προς τον πρωθυπουργό της Τσεχικής Δημοκρατίας

Η προσφεύγουσα, Agrofert, a.s., είναι τσεχική εταιρία συμμετοχών, η οποία ελέγχει περισσότερες από 230 εταιρίες δραστηριοποιούμενες σε διάφορους τομείς της οικονομίας, όπως είναι η γεωργία, η παραγωγή τροφίμων, η χημική βιομηχανία ή τα μέσα ενημέρωσης. Είχε συσταθεί από τον Andrej Babiš, ο οποίος ήταν πρωθυπουργός της Τσεχικής Δημοκρατίας από το 2017 έως το 2021. Σε ψήφισμα του Κοινοβουλίου¹ με αντικείμενο με την επανέναρξη της έρευνας σχετικά με τις κατηγορίες εις βάρος του πρωθυπουργού της Τσεχικής Δημοκρατίας για κατάχρηση κονδυλίων της ΕΕ και πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων, αναφέρεται ότι ο Andrej Babiš εξακολουθούσε να ελέγχει τον όμιλο Agrofert μετά τον διορισμό του ως πρωθυπουργού. Θεωρώντας την αναφορά αυτή ανακριβή και επιθυμώντας να πληροφορηθεί βάσει ποιων πληροφοριών εξέδωσε το Κοινοβούλιο το προαναφερθέν ψήφισμα, καθώς και τις πηγές των πληροφοριών αυτών, η προσφεύγουσα υπέβαλε στο Κοινοβούλιο αίτηση πρόσβασης σε διάφορα έγγραφα². Το Κοινοβούλιο προσδιόρισε, με την αρχική του απάντηση της 14ης Σεπτεμβρίου 2020, τα προσβάσιμα για το κοινό έγγραφα και αρνήθηκε να επιτρέψει την πρόσβαση σε επιστολή της Επιτροπής προς τον Τσέχο πρωθυπουργό και σε τελική έκθεση ελέγχου της Επιτροπής με αντικείμενο τον έλεγχο της λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου που είχαν θεσπιστεί στην Τσεχική Δημοκρατία για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων³. Σε απάντηση επιβεβαιωτικής αίτησης, το

¹ Ψήφισμα 2019/2987(RSP) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2020, με αντικείμενο την επανέναρξη της έρευνας σχετικά με τις κατηγορίες εις βάρος του πρωθυπουργού της Τσεχικής Δημοκρατίας για κατάχρηση κονδυλίων της ΕΕ και πιθανές συγκρούσεις συμφερόντων (ΕΕ 2021, C 362, σ. 37).

² Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) 1049/2001, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ 2001, L 145, σ. 43).

³ Σύμφωνα με τα άρθρα 72 έως 75 και 125 του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ 2013, L 347, σ. 320).

Κοινοβούλιο, με απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2021 ⁴, επιβεβαίωσε, μεταξύ άλλων, την απόφασή του να μην παράσχει πρόσβαση στα δύο ως άνω έγγραφα, βάσει της προβλεπόμενης στον κανονισμό 1049/2001 εξαίρεσης που αφορά την προστασία του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου ⁵.

Αποφαινόμενο επί προσφυγής ακυρώσεως κατά της απόφασης αυτής, το Γενικό Δικαστήριο, αφενός, **διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα δεν έχει πλέον έννομο συμφέρον στρεφόμενη κατά της απόφασης του Κοινοβουλίου να μην της χορηγήσει πρόσβαση στην τελική έκθεση ελέγχου της Επιτροπής** και, αφετέρου, **απορρίπτει την προσφυγή κατά της απόφασης περί μη χορήγησης πρόσβασης στην επιστολή της Επιτροπής προς τον Τσέχο πρωθυπουργό.**

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Το Γενικό Δικαστήριο εξετάζει, καταρχάς, εάν, μετά τη δημοσίευση της τελικής έκθεσης ελέγχου της Επιτροπής, η προσφεύγουσα διατηρεί το έννομο συμφέρον της, δεδομένου ότι το ακυρωτικό αίτημά της αφορά την άρνηση του Κοινοβουλίου να της παράσχει πρόσβαση στην έκθεση αυτή.

Διαπιστώνει ότι, **μετά τη δημοσίευση της τελικής έκθεσης ελέγχου, η άρνηση του Κοινοβουλίου να παράσχει πρόσβαση σε αυτήν δεν παράγει πλέον κανένα αποτέλεσμα**, διότι ο συντάκτης του εγγράφου, δηλαδή η Επιτροπή, αποφάσισε να επιτρέψει την πρόσβαση του κοινού σε αυτό, και ότι **η ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης**, κατά το μέρος που απορρίπτει το αίτημα πρόσβασης στην έκθεση αυτή, **δεν θα είχε καμία επιπλέον συνέπεια** σε σχέση με τη δημοσιοποίηση του εγγράφου **και δεν θα ωφελούσε την προσφεύγουσα.**

Οι διαπιστώσεις αυτές δεν αναιρούνται από το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν δημοσίευσε το πλήρες κείμενο της τελικής έκθεσης ελέγχου. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η αίτηση πρόσβασης αποσκοπεί στην παροχή πρόσβασης του κοινού σε συγκεκριμένο έγγραφο και μπορεί να έχει ως συνέπεια μόνον τη δημοσιοποίηση του μη εμπιστευτικού κειμένου του εγγράφου αυτού. Επισημαίνει, συναφώς, ότι, η απόφαση της Επιτροπής να μην παράσχει στο κοινό πρόσβαση σε ορισμένα στοιχεία της τελικής έκθεσης ελέγχου δεν στηρίχθηκε στην προβλεπόμενη από τον κανονισμό 1049/2001 εξαίρεση περί προστασίας του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου, αλλά σε επιταγές που σχετίζονται με την προστασία ορισμένων πληροφοριών, όπως είναι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή τα εμπορικά απόρρητα. Εξ αυτού συνάγει ότι η ακύρωση της απόφασης του Κοινοβουλίου να μην παράσχει στην προσφεύγουσα πρόσβαση στην τελική έκθεση ελέγχου βάσει της προβλεπόμενης από τον κανονισμό 1049/2001 εξαίρεσης περί προστασίας του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου δεν θα είχε ως αποτέλεσμα την παροχή πρόσβασης στα προαναφερθέντα στοιχεία της τελικής έκθεσης ελέγχου, διότι το Κοινοβούλιο δεν είναι ο συντάκτης της έκθεσης και, συνεπώς, δεν μπορούσε να προβεί σε δημοσιοποίηση ευρύτερη από αυτήν που είχε επιτρέψει η Επιτροπή, η οποία είναι ο συντάκτης του εγγράφου. Συνεπώς, λόγω της δημοσίευσης της τελικής έκθεσης ελέγχου, η προσφεύγουσα έχει αποκομίσει το μόνον όφελος που θα μπορούσε να της προσπορίσει η προσφυγή της.

Το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ακόμη ότι η επιλογή της προσφεύγουσας να ζητήσει την παροχή πρόσβασης στην τελική έκθεση ελέγχου από το Κοινοβούλιο και όχι από το θεσμικό όργανο που συντάξε το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να έχει ως συνέπεια να γίνει δεκτό ότι η δημοσίευση του εγγράφου αυτού από την Επιτροπή συνιστά δημοσιοποίηση από «τρίτον», δεδομένου ότι η Επιτροπή είναι ο συντάκτης του εγγράφου.

Το Γενικό Δικαστήριο καταλήγει ότι **η προσφεύγουσα έχει απολέσει το έννομο συμφέρον της στρεφόμενη κατά της προσβαλλόμενης απόφασης** κατά το μέρος που το Κοινοβούλιο αρνείται να της παράσχει πρόσβαση στην τελική έκθεση ελέγχου.

⁴ Απόφαση Α(2019) 8551 C (D 300153) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2021, με την οποία το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να παράσχει στην προσφεύγουσα πρόσβαση σε δύο έγγραφα σχετικά με την έρευνα που διεξάγεται σε βάρος του πρώην πρωθυπουργού της Τσεχικής Δημοκρατίας, για κατάχρηση ευρωπαϊκών κονδυλίων και ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων.

⁵ Εξαίρεση προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 2, τρίτη περίπτωση, του κανονισμού 1049/2001.

Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο αναλύει το αίτημα περί μερικής ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης κατά το μέρος που το Κοινοβούλιο αρνείται να παράσχει στην προσφεύγουσα πρόσβαση στην επιστολή της Επιτροπής.

Κατά πρώτον, απορρίπτει τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, στο πλαίσιο του οποίου υποστηρίζεται ότι η εξαίρεση που προβλέπει ο κανονισμός 1049/2001 για την προστασία του σκοπού επιθεώρησης, έρευνας και οικονομικού ελέγχου εφαρμόστηκε κατά τρόπο εσφαλμένο καθόσον το Κοινοβούλιο δεν απέδειξε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για τη μη παροχή πρόσβασης στην επιστολή της Επιτροπής.

Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, εν προκειμένω, ο σκοπός της έρευνας της Επιτροπής, που συνίσταται στη διασφάλιση της συμβατότητας των συστημάτων ελέγχου και διαχείρισης ενός κράτους μέλος προς το δίκαιο της Ένωσης, δεν είχε επιτευχθεί με την έκδοση του εγγράφου παρακολούθησης. Συγκεκριμένα, η έρευνα δεν αποσκοπεί μόνο στην ανάλυση των συστημάτων που έχει θεσπίσει το οικείο κράτος μέλος· η υλοποίηση από το κράτος μέλος των συστάσεων που διατυπώνει η Επιτροπή στην έκθεση ελέγχου επίσης συγκαταλέγεται στα βήματα που απαιτούνται για την επίτευξη του σκοπού της έρευνας. Επομένως, **η προστασία του σκοπού της έρευνας που διασφαλίζεται με την επίμαχη εξαίρεση δεν ολοκληρώνεται με την έκδοση της ως άνω έκθεσης ούτε με την έκδοση του εγγράφου παρακολούθησης** δια του οποίου η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση των συστάσεων που διατύπωσε στην προαναφερθείσα έκθεση. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις, **έπονται δύο στάδια ανταλλαγής απόψεων με το κράτος μέλος**, το ένα εκ των οποίων αφορά τις αρχικές συστάσεις και το άλλο τις συστάσεις που παραμένουν σε εκκρεμότητα, **αμφότερα δε τα στάδια αυτά αποτελούν μέρος των ερευνών που καλύπτονται από την εξαίρεση.**

Το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει, εξάλλου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το Κοινοβούλιο δεν απέδειξε ότι η δημοσιοποίηση της επιστολής της Επιτροπής μπορούσε να θίξει την έρευνα. Συγκεκριμένα, αφενός, για να αποδειχθεί συνάφεια μεταξύ της επιστολής της Επιτροπής και της επίμαχης έρευνας, το Κοινοβούλιο έπρεπε απλώς να καταδείξει ότι η επιστολή αυτή αποτελεί μέρος των εγγράφων που σχετίζονται με τη διεξαγόμενη έρευνα. Αφετέρου, **η αιτιολογία που περιλαμβάνεται στην προσβαλλόμενη απόφαση επαρκεί για να εξηγηθεί ο λόγος για τον οποίον η δημοσιοποίηση της επιστολής της Επιτροπής μπορούσε να θίξει τον σκοπό της έρευνας**, ιδίως δεδομένου ότι, λόγω της άμεσης εμπλοκής του Τσέχου πρωθυπουργού, ήταν σημαντικό να προστατευθεί το απόρρητο των συζητήσεων μεταξύ αυτού και της Επιτροπής.

Κατά δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο απορρίπτει τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίον προβάλλεται ότι δεν ελήφθη υπόψη η ύπαρξη υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση της επιστολής της Επιτροπής. Είναι βέβαια γεγονός ότι τα δικαιώματα άμυνας υπάρχουν προς το δημόσιο συμφέρον. Καθόσον, όμως, εν προκειμένω, τα δικαιώματα αυτά συνδέονται με το υποκειμενικό συμφέρον της προσφεύγουσας να αμυνθεί έναντι των σοβαρών κατηγοριών που έχει διατυπώσει το Κοινοβούλιο σε βάρος της, **το συμφέρον που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν είναι δημόσιο, αλλά ιδιωτικό και, ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν αποδεικνύει την ύπαρξη υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί τη δημοσιοποίηση της επιστολής της Επιτροπής.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου και εντός δύο μηνών και δέκα ημερών από της κοινοποίησής της μπορεί να ασκηθεί αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της
Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582
Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασης διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Μείνετε συνδεδεμένοι!

